

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 222. Utrùm Infantes expositi quorum parentes non agnoscuntur, habendi sint pro legitimis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

illum pro derelicto. *L. fin. ff. pro derelicto.* Idem de servis languidis, dum his expositis, cujuscunque sint ætatis, impie alimenta negantur. Ita ut & hi ipso facto in libertatem & ingenuitatem asserti sui juris efficiantur, nec amplius à Domino dici possint sui, *cit. c. unic. h. t. l. Gl. ibidem. v. languidis.* Porro dicta constitutio de parentibus negantibus alimenta filiis (intellige de cætero in infantia non expositis) intelligenda, non de filiis etiam valentibus & sanis, sed solum de languentibus & infirmis cujuscunque ætatis, quia gravius delictum est negare iis languidis quam sanis alimentum, adeoque pœna ab uno delicto ad levius aliud extendenda non est, & pœnæ mixtius interpretanda. *Pirh. in c. unic. h. t. n. 3. citans Abb. ibidem. num. 2. Azor. p. 2. l. 2. c. 26. q. 1.*

Quest. 221. A quo alimentandi & educandi infantes expositi, quorum parentes ignorant? & quid juris aut oneris accrescat ex Obligatione vel Charitate expositum assumptibus & educantibus?

Resp. ad Primum: Si in loco, ubi repertus expositus, existant Hospitalia vel Orphanotrophia pro hujusmodi expositis specialiter erecta, in iis recipi, eorumque rebus ali & educari debent, usque dum idonei ad panem lucrandum evadant. Ubi verò talia loca non existant, nullisque de populo gratis infantem talem educandum suscipere vult, Ecclesia aut Rector illius, vel si ea ad id sufficientes redditus non habet, communitas, in qua expositi reperiuntur, eos alimentare & educare debet; cum redditus Ecclesiastici sint patrimonium Christi & pauperum, Rectores Ecclesiarum tali exposito pauperulo aliis mediis destituto præ aliis de dictis redditibus succurrere tenentur; ita *Abb. in c. unic. h. t. num. 3. Barb. ibidem. num. 4. Surdus de alim. tit. 1. q. 9. Reiffent. h. t. num. 12.* cum communi. Communitatem quoque deficientibus redditibus Ecclesiæ ad hoc teneri, patet ex eo, quod omnes & singuli in extrema necessitate constituto teneantur succurrere, adeoque & proportionaliter singula communitatis membra, quin & si communitas id negligat, quilibet adhuc in solidum subvenire tenetur, pro ut Theologi. Porro susceptionem & alimentationem infantis expositi subit locus, in quo constat eum natum & baptizatum, si is est Originarius & Domiciliarius, in quo parentes stabilem Sedem habuerunt, proinde illic infantem remitti posse existimat *Zypæus consult. can. ad h. t. num. 7. apud Wiestn. h. t. num. 7.* Si verò locus ille non est originarius, sed proles ex matre vagabunda illac transeunte nata & baptizata, veriùs existimat *Wiestn. num. 8.* ad illum locum non remittendam prolem, sed in loco expositionis alendam. Vide eundem de hoc pluribus.

2. Resp. ad Secundum, qui infantem vel languidum suscipit, aut sustentat, nihil propterea juris in ejus personam acquirit. *Gonz. in cit. c. unicum. n. 8. Tholosan. L. 11. Syntag. c. 13. n. 3. Wiestn. h. t. num. 5.* juxta clarum textum *cit. c. unic. L. Sancimus. c. eod. L. nemini. de Episcop. aud. & ex ea ratione, ne infans innocens alienam impietate fortè amittat libertatem. AA. iidem.* Id tamen juris acquirit suspiciens & educans expositum, ut eidem (exclusis etiam Fisco, parentibus, consanguineis tanquam indignis) ab intestato succedat, si absque descendentibus decedens bona temporalia reliquit quandoque expositus, *Surdus de alim. tit. 16. q.*

18. num. 19. & quem pro hoc citat Reiffent. n. 18. Engel. h. t. num. 4. Arg. Novell. 115. c. 3.

3. Resp. ad Tertium: Sed neque gravanda sunt refusione expensarum factarum in alimentationem expositi Xenodochia, Orphanotrophia similiæque loca misericordiæ & pietatis causâ in hunc finem exstructa & fundata. *Azor. p. 2. Instit. mor. L. 2. c. 26. q. 1. Pirh. h. t. n. 2.* Idque etiam si istiusmodi ibidem sustentati ad statum divitem postmodum devenerint, non secus ac si, quibus, dum egerent, datâ elemosynâ, illam facti divites non tenentur refundere, quia sustentatio illa fuit opus misericordiæ illis tum egentibus absolute impensum. Quod si tamen loca talia cum ea restitutione & intentione fundata, ut non nisi re ipsâ tunc egentes v. g. deficientibus eorum parentibus, aliisque ad hoc obligatis ibidem alerentur, tenebuntur parentes expensas factas ad eos alendos compensare. *Pirh. l. c.* Sic quoque Ecclesia ejusque Rector aliique ad eos alendos obligati expensas repetere non possunt. *Pirh. l. c. Arg. c. Sacrorum. 12. q. 2.* Quin & si infanti exposito alimenta suppeditata ab aliquo consanguinitate ipsi conjuncto, etsi iis ad hoc strictè non obligetur, de quo tamen verisimiliter præsumitur, præstita fuisse pietatis causâ, repeti ea ab illo non possunt, nisi ab initio protestatus fuerit se ea repetiturum. Si verò extraneus ea præstitit, etiam si protestatus desuper ab initio non fuerit, expensas repetere potest. *Gratian. desup. for. c. 267. n. 41. Barb. in c. unic. h. t. n. 8. Pirh. l. c. Reiffent. h. t. n. 16. Arg. L. 1. c. h. t. & L. patrem. C. de nuptiis.* Et ex ea ratione, quod licet talis actum misericordiæ erga expositum exercere intenderit, non tamen præsumitur nefariò patri exponenti filium velle præstare beneficium educando in ejus gratiam filium, quamvis etiam contrarium præsumi possit ex circumstantiis & conjecturis, saltem extraneum non voluisse expensas factas refundi sibi, ut si dives, liberalis, & pius sit, *Pirh. l. c. Reiffent. n. 17.*

Quest. 222. Utrum infantes expositi, quorum parentes non agnoscantur, habendi sint pro legitimis?

Resp. In hoc non convenire AA. Habendos pro illegitimis, censent *Covat. in Clem. si furiosus. p. 1. pr. n. 9. Garc. de benef. p. 7. c. 2. à n. 9. Suar. de cens. d. 50. f. 4. num. 4. Valq. 1. 2. d. 66. c. 8. num. 48.* ex ea ratione, tum quod præsumptione fieri debeat ex his, quæ frequentius contingunt, expositi autem frequentius sunt illegitimi, cum etiam, ut *Garc.* ex centum expositis plures quam nonaginta ex illicito concubitu procreati. Tum quod nuptiæ consistant in facto, ac proinde nuptias prolemque natam ex his, non præsumendum, sed probandum asserenti. Ad hæc, qui certum patrem denominare nequeunt (uti nequeant expositi) sputii dicuntur. *L. vulgo concepti. ff. de statu homin.* Econtra æquius & juris principiis conformius contrarium sentiunt, *Salaf. 1. 2. tr. 8. d. unic. f. 14. num. 246. Palast. de nobis & spur. t. 63. n. 3. & 7. Menoch. de presump. L. 6. q. 54. num. 20. Gratian. l. c. c. 35. à num. 31. Pont. de matrim. L. 11. c. 6. num. 4. Barb. h. t. num. 3. Gonza. ibid. num. 8. Castrop. tr. 13. d. 4. p. 1. §. 1. n. 9. Wiestn. h. t. num. 10. Reiffent. num. 20.* Ex ea ratione quod quandoque legitimi exponantur, ut patet in Moysè, & yro, Paride, quibus ne præjudicium fiat, omnibus à Jure conceditur. *Castrop. l. c.* Sed neque præsumendi illegitimi, esto, expositos frequen-

tius

tius ex solutis nasci, cum talis præsumptio ex frequentius contingentibus filiis infamiam irroget, & in parentibus culpam supponat, adeoque cedere debeat præsumptioni, quod nati sint ex legitimo matrimonio, siquidem, dum duæ præsumptiones in uno actu concurrunt, semper prævalere debet ea, quæ delictum excludit, & favorem continet, Castrop. cum Menoch. *de arb. cas. 89. n. 23.* Unde jam Ordinum, beneficiorum, officiorum, dignitatum capaces sunt citra dispensationem. Gonza.

Barb. Wiestn. Reiffenst. *l. cit.* non tamen Canoniatuum, dignitatum, officiorum, quæ ex fundatione vel statuto nobilitatem exigunt; licet enim præsumantur qualitates, quæ communiter insunt, vel necessariae sunt ad excludendum Peccatum, non tamen eæ, quæ communiter non insunt, præsertim ex fundatione vel statuto requisitæ; hæc enim probandæ sunt, nec sufficit earum præsumptio. AA. citati.

TITULUS XII. De Homicidio, Voluntario & Casuali.

CAPUT I.

De Homicidio in genere, & in specie de Pœnis Homicidii injusti.

Quæst. 223. Homicidium quid sit?

R Esp. Homicidium corporale sic dictum, quasi cædes hominis *Can. Homicidium. 23. q. 5. & L. Fulveratus. ff. ad Leg. Aquil.* est violenta exanimatio hominis, seu separatio animæ à corpore facta ab homine. *Farin. prax. crim. q. 119. n. 3. Harprecht. in §. item Lex Cornelia. Inst. de pub. jud. num. 6. Pirh. h. t. num. 1.* Dicitur exanimatio hominis, sub quo intelligitur interemptio fœtus animati necdum in lucem editi. *L. necare. ff. de agnosc. lib. dicitur: Ab homine;* quia, si homo à fera seu bruto occidatur, non dicitur propriè homicidium, sed pauperies, juxta *rub. & textum Inst. & ff. si quadrupes pauper. fecerit.*

Quæst. 224. Quotuplex sit Homicidium?

R Esp. Homicidium principaliter præsertim à Canonistis, ut patet ex rubrica præsentis tituli, dividitur, in Voluntarium & Casuale. Voluntarium est, quod vel per se ac directè & expressè intenditur, vel quod citra intentionem quidem, positâ tamen causâ, directè volitâ, ex qua moraliter certò mors alterius secutura provideretur, committitur, v. g. mulier prægnans conculcatur pedibus, vel ita graviter percutitur, ut inde mors fœtus, qui jam animatus cognoscitur, sequatur, unde Homicidium aliud directè in se, aliud indirectè seu in sua causa voluntarium dicitur. Homicidium casuale, & quidem propriissimè tale est, quod citra hoc, quòd directè vel indirectè intendatur, citràque omnem culpam ex aliqua actione licita merè, fortuitò & casu, accidit. Quamvis etiam tunc censeatur culpabile seu dicatur culposum, dum quis rei illicitæ dat operam, ex qua mors alterius sequatur præter omnem intentionem & prævisionem agentis, etiam dum is omnem diligentiam adhibuerit ad eam evitandam, vel dum quis dat operam rei licitæ, cum tamen tali negligentia & imperitia, ut inde mors alterius etiam non prævisa ex illa negligentia oritura proveniat, unde homicidium casuale in culposum & inculpsum dividi solet, ita ferè Reiffenst. *h. t. num. 15.* remittens ad *Carpz. prax. crim. q. 27. num. 3.* de quo paulò post plura. Homicidium voluntarium subdividitur in licitum seu justum, & illicitum seu injustum. Licitum seu justum (quod etiam à Legistis vocari solet necessarium) illud est, quod vel pro necessaria sui alio-

rùmve justa defensione servato moderamine inculpatae tutelæ, vel ex voluntate & præcepto superioris habentis jus gladii, vel jubente lege & hinc justè sit. Injustum, quod contra divinam vel naturalem humanamve legem prohibentem ex intentione committitur. Ita AA. communiter. Homicidium voluntarium injustum iterum subdividitur in simplex, quod absque adjuncta aliqua qualitate & circumstantia augente ejus malitiam committitur; aliud qualificatum, quod quò ad occidendi modum, locum, personam, specialem aliquam qualitatem vel circumstantiam malam habet. Unde aliud est parricidium, dum quis parentes, liberos, sanguine junctos occidit, de quo *suprà tit. 10.* Aliud sacrilegum seu sacrilegium, dum quis occidit personam sacram, puta Sacerdotem, Religiosum, vel profanam in loco sacro. Aliud assassinum seu assassinium, dum quis pecuniâ conductus alium occidit; Aliud proditorium, dum quis nullâ precedente inimicitâ vel rixâ fingens se amicum à tergo percutit & occidit aliquem. Aliud insidiosum seu ex insidiis, dum quis inimicum suum tale prævidentem occultè certo loco expectans prætereuntem aut accedentem occidit. Aliud veneficum seu veneficium, dum quis propinato inscienti alteri veneno, animo occidendi illum perimit. Ad Homicidium quoque qualificatum reduci solet omne Homicidium deliberatum seu præmeditatum, quod nimirum sedato jam iracundiæ calore præviâ plenâ animi deliberatione committitur, de quo vide fusiùs Clarum *L. 5. §. Homicidium, n. 8.* ubi etiam ait, quòd talis juxta opinionem magis communem non sit tutus immunitate Ecclesiæ.

Quæst. 225. Quenam pœna statuta Homicidio injusto?

1. R Esp. Primò: Omni Homicidio statuta est pœna mortis, tam Lege divina; *Genes. c. 9. v. 6. Quicumque effuderit humanum sanguinem, effundetur sanguis illius. Levit. c. 24. v. 17. Qui percussit & occiderit hominem, morte moriatur. Apocal. c. 13. v. 10. Qui gladio occiderit, oportet eum gladio occidi;* quàm lege humanâ civili, §. *item Lex Cornelia. Inst. de publ. jud.* nam et si Homicidis nobilibus statuta olim deportatio in Insulam, seu proscriptio, seu exilium, *L. ejusdem, §. 5. ff. ad Leg. Cornel. de Sicar.* correctâ tamen est lex hæc per *L. quoniam. ff. de vi publica, & Const. crim. Carol. à. 37.*